

ת"פ 10508/05/14 - מדינת ישראל נגד יבגני גנסון

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 10508-05-14 מדינת ישראל נ' גנסון(עציר)

המאשימה	בפני כב' השופט אמיר טובי בעניין: מדינת ישראל נגד יבגני גנסון (עציר)
הנאשם	

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד גב' ענת שטיינשנייד

ב"כ הנאשם: עו"ד רוזנפלד

הנאשם באמצעות הליווי

נציג משפחת הקרבן: עו"ד אילן עבאס

הכרעת דין

כתב האישום

1. כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם בתיק זה מייחס לו עבירת הריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. בעובדות כתב האישום נאמר כי בין הנאשם ולבין ולדימיר טיחומירוב, יליד 1951 (להלן: "המנוח"), שררו יחסי חברות.
ביום 18.4.14 החל מהשעה 16:00 לערך שהה המנוח בדירתו של הנאשם ברח' החלוץ 65 בחיפה, לאחר שזה הזמינו לישון אצלו.
3. במהלך שהותם בדירה, שתו השניים וודקה ולאחר מספר שעות ביקש המנוח לישון במיטת הנאשם. הנאשם הזהיר את המנוח לבל יעשה את צרכיו במיטה, כפי שכבר קרה בעבר, והמנוח פנה לישון ונרדם על מיטת הנאשם בעוד הנאשם נשאר ער.

4. בשעה שאינה ידועה למאשימה במדויק, עובר לשעה 00:20 של יום 20.4.14, הבחין הנאשם כי המנוח עשה את צרכיו במיטה. הנאשם תפס את המנוח, תוך שהוא מעיר אותו משנתו בצעקות, ומשך אותו בכח לרצפה. בהמשך, בעוד המנוח שרוע על הרצפה, היכה אותו הנאשם במכות אגרופ חזקות בכל חלקי גופו. כתוצאה מכך נגרמו למנוח שברים מרובים בצלעות, דימומים תת עוריים, פצעי קרע בפנים ובקרקפת ושריטות בגפיים העליונות והתחתונות.

5. ביום 20.4.14 בשעה 00:22 או בסמוך לכך, התקשר הנאשם אל המשטרה שהגיעה למקום. צוות מד"א שהוזעק על ידי המשטרה הגיע לזירת האירוע, וקבע את מותו של המנוח. מותו של המנוח נגרם מדיכוי נשימתי כתוצאה משברים מרובים בצלעות אשר נגרמו מחבלות ישירות בסמוך למוות בשילוב עם השפעת אלכוהול ברמה גבוהה.

גדר המחלוקת

6. הנאשם כפר בביצוע העבירה המיוחסת לו בכתב האישום. יחד עם זאת, הודה כי בינו לבין המנוח קיימת היכרות מוקדמת וכי הוא הזמין את המנוח לביתו ביום 18.4.14 והשניים צרכו אלכוהול ושהו יחדיו בבית הנאשם עד למותו של המנוח. הנאשם אף הודה כי היכה את המנוח בידיו אם כי לדבריו נתן לו, לכל היותר, ארבע מהלומות אגרופ בראשו.

7. המחלוקת בין הצדדים התמקדה בשאלת אופי התקיפה ומספר המכות שחבט הנאשם במנוח והיקף הפגיעה שנגרמה למנוח כתוצאה מכך, כאשר טענת הנאשם היא כי לא כל השברים שנתגלו בגופו של המנוח נגרמו עקב מעשה התקיפה שלו. כמו כן, טען הנאשם כי המנוח הגיע לביתו ביום 18.4.14, סמוך לחצות, ולא בסמוך לשעה 16:00 כפי שנטען בכתב האישום.

בהיבט המשפטי של הדברים, כפר הנאשם למעשה בקיומו של קשר סיבתי בין התקיפה והמכות שספג המנוח מידי לבין מותו של המנוח. מטעם המאשימה הוגשה חוות דעתו של ד"ר זייצב לביסוס אותו קשר סיבתי ואילו מטעם ההגנה הוגשה חוות דעת ערוכה בידי פרופ' היס, לשלילתו.

הנאשם הוסיף כי אף אם יגיע בית המשפט למסקנה כי מתקיים קשר סיבתי כאמור, הרי שלא התקיים אצלו היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעתו בהריגה, קרי המודעות לכל יסודות העבירה לרבות האפשרות של גרימת התוצאה הקטלנית וכן יחס של אדישות או קלות דעת כלפי תוצאה זו.

ראיות המאשימה

8. עד התביעה מיכאל דנילובסקי, המשרת במשמר האזרחי, אישר בעדותו בפניי את הדברים שנרשמו מפיו בהודעתו מיום 20.4.14 שעה 02:42 (ת/41). נאמר כי נתקבלה הודעה לאחר חצות הלילה להגיע לרחוב

החלוץ 65 בחיפה "כי יש אדם שטוען שהוא לא יודע אם חברו שיכור או מת". העד הוסיף כי הגיע עם שלושה מחבריו דקות ספורות לאחר מכן ופגש בנאשם שהוביל אותם לדירתו. במדרגות אמר הנאשם לעד בשפה הרוסית "אני הרבצתי לו בגלל ויכוח". בהגיעם לדירה הצביע הנאשם לעד על בחור ששכב על הרצפה עם סימני אלימות קשים על ראשו ופניו וכתמי דם על הקירות. הנאשם שאל בעברית "מה אני הרגתי אותו?". העד ציין כי הנאשם היה שיכור אבל נראה עליו שהוא בהלם והפנים את מעשיו.

בעדותו בפני אישר העד, כאמור, את הדברים שנרשמו מפיו בהודעתו הנ"ל.

9. עד התביעה ולרי מתתיהו אליזרוב, חתנו של המנוח, העיד כי הוא הבעלים של מכולת הנמצאת ברחוב יחיאל 8 בחיפה, בעוד המנוח גר מולו ברח' יחיאל 5. העד ציין כי הוא אף מכיר את הנאשם ויודע כי בינו לבין המנוח היתה היכרות וכי השניים נהגו לשתות יחד. עוד הוסיף כי מדי פעם הבחין כי למנוח סימני "פנסים" בעיניים וכי הוא פחד מהנאשם ופעמיים נשברו לו הידיים. לדבריו, הוא דיבר בעבר עם הנאשם והזהיר אותו לבל יגע במנוח כי הוא לא בגילו והנאשם השיב כי לא נגע בו וכי המנוח נפל.

העד הוסיף כי יום לפני האירועים נשוא כתב האישום, ישב המנוח ליד המכולת שבבעלותו לאחר שגירשו אותו מדירתו כיוון שלא שילם את שכר הדירה "הוא ישן בפרוזדור יומיים והנאשם ניגש אליו ולקח אותו בחיבוק והם הלכו לכיוון החלוץ, ליד בנק לאומי" (עמ' 26 ש' 6 לפרוטוקול). העד ציין כי הדבר היה בערך בשעה 15:00 כיוון שבשעה 16:30 הוא סוגר את המכולת.

בחקירתו הנגדית, משנשאל העד על השברים בידיו של המנוח בהם הבחין, השיב כי באחת הפעמים סיפר לו המנוח כי הנאשם גרם לכך והוא הבין כי הלה פוחד מפני הנאשם. בהמשך, אף הוסיף כי המנוח סיפר לו שהוא פוחד מהנאשם ולכן ניגש אליו והזהיר אותו לבל יגע במנוח המבוגר ממנו ב-20 שנה.

עוד הוסיף העד אליזרוב כי הנאשם נהג לשתות לא פחות מליטר וודקה "כי הייתי רואה שהוא קונה כל יום בקבוק של ליטר וודקה" (עמ' 29 ש' 21 לפרוטוקול). לעומתו, המנוח היה קונה בקבוק קטן של 200 ג' כי "זה היה מספיק לו" (שם, ש' 23).

במסגרת חקירתו הנגדית, הוגשה מטעם ההגנה הודעתו של העד אליזרוב (נ/1) מיום 22.4.14. בהודעתו הנ"ל סיפר העד כי ביום 18.4.14, בסביבות השעה 15:00, ראה את המנוח יושב על ספסל עם אחד השכנים בשם רפי או רפיק וכי בשעה 16:00 ניגש אליהם יבגני (הנאשם) וראה שהשניים הלכו יחד לכיוון בנק לאומי, "יבגני נתן לו חיבוק והלכו ביחד". עוד הוסיף העד באותה הודעה כי השניים גרו בעבר דלת מול דלת, נהגו לשתות אלכוהול והיו מקרים שהיו תגרות ביניהם "כמה פעמים ראיתי את ולדימיר (המנוח) עם פנס בעין אז אני דיברתי איתו פעמיים שלוש שלא יגע ושלא יתקרב לולדימיר. יבגני (הנאשם) הוא גם אלכוהוליסט. הוא שותה לא פחות מאיזה ליטר וודקה".

10. בנו הבכור של המנוח, סרגיי ולדימיר טיחומירוב, העיד אף הוא מטעם התביעה. מחקירתו הראשית עלה כי הוריו התגרשו לפני שנים אחדות ואביו המנוח עזב את הבית וביקש כי יניחו לו לחיות כאוות נפשו. העד סיפר

כי יום אחד הבחין באביו הולך ברחוב ומתנדנד מצד לצד ואז לקח אותו לבית אמו ויום או יומיים לאחר מכן פונה המנוח לבית החולים רמב"ם כיון שלא חש בטוב. שירותי הרווחה סיפקו למנוח תחילה דירה ברח' המגנים ואז הועבר לשכונת הדר, שם הוא גר עד הזמן האחרון.

העד הוסיף כי הוא הכיר את הנאשם שהציג את עצמו תחילה כאיש תחזוקה של הבניין בו מתגורר אביו. לאחר מכן ראה את הנאשם יותר מפעם בבית אביו והבחין כי הם שותים. לדבריו, הוא גירש את הנאשם מהדירה כיון שלא רצה שאביו ישתה. עוד ציין כי אביו המנוח היה איש פחדן. כששברו לו את היד, הוא שאל אותו מי הרביץ לו אך הלה השיב כי נפל על אף שרואים שלא מדובר בנפילה. לדברי העד, נראה היה שהמנוח פוחד להגיד משהו, "היה פחד" (עמ' 31 ש' 25 לפרוטוקול).

במסגרת עדותו, סיפר סרגייעל אודות אירוע שהתרחש לילה אחד בסמוך לחצות, כאשר אביו המנוח התקשר וביקש שיבוא דחוף כיון שהנאשם שובר לו את מנעול הדלת והוא פוחד. העד הגיע למקום אך לא ראה את הנאשם אם כי הבחין שניסו לשבור את המנעול. הוא הורה לאביו לסגור את הדלת מבפנים ולמחרת החליף את המנעול. כעבור זמן מה, היה מקרה נוסף שאביו התקשר ואז הגיע העד יחד עם אחיו והשניים תפסו את הנאשם קודח עם מקדחה את המנעול כדי לפתוח. כשראה אותם, הוא הלך לחדרו. העד סיפר ששאל את אביו המנוח מה הסיבה שבגללה רוצה הנאשם להיכנס לדירתו, והאב השיב כי אינו יודע וכי הוא פוחד.

בחקירתו הנגדית אישר העד כי בחודשים האחרונים ראה את אביו כשהוא שרוט עם סימנים כחולים, "ראיתי אותו שרוט, לפעמים בן אדם כשהוא שתוי הוא נופל. רואים שהוא נפל ונשרט, כאילו קיבל מכה. הוא כל הזמן היה עם שריטות, כי הוא היה שתוי והיה נופל" (עמ' 34 ש' 18 לפרוטוקול).

11. מטעם המאשימה הוגשו, בהסכמה, חומרי חקירה רבים ובכללם הודעתו של רפי דוידוב מיום 22.4.14 (ת/47). בהודעה זו נאמר כי ביום שישי (18.4.14), בין השעות 16:00 ל-17:00 אחר הצהריים, ישב העד עם המנוח ברחוב ואז הגיע יבגני (הנאשם), קנה בקבוק וודקה בסופר ולקח את המנוח איתו ומאז העד אינו יודע מה קרה עם המנוח.

כמו כן הוגש דו"ח משל"ט (ת/33) המתעד את השיחה בשעה 00:20 בה הזמין הנאשם את המשטרה להגיע לדירתו. מזכר תמלול המשל"ט (ת/33 א') מלמד כי בפתח השיחה אמר הנאשם למוקדנית המשטרה "כנראה שהרגתי מישהו". בהמשך, אמר הנאשם "יש לי בן אדם. אני לא יודע מת לא מת. אני לא יודע".

12. עוד הוגשה חוות דעתו של דורון אביגדורי מהחטיבה לזיהוי פלילי (ת/31) אשר ביקר בזירת האירוע ביום 20.4.14 בשעה 02:50 ובדק את דירת הנאשם, שם תועדה גופת המנוח כשהיא שכובה על הגב. בנוסף, בחן המומחה את תא הטלפון הציבורי ממנו התקשר הנאשם ומוצגים אחדים שנתפסו על ידו.

בבדיקה בדירת הנאשם, תיעד המומחה את המנוח שהוא שוכב על הגב, לבוש חולצה קצרת שרוולים בגוון צהוב, מתחתיה גופיה בגוון לבן ומכנסיים ארוכים בגוון שחור. על בגדי המנוח נראו כתמי חומר חשוד כדם. בבדיקת המנוח עצמו גילתה שבעה פצעים באורך של כ-1.5 ס"מ באיזור המצח ובאיזור גשר האף ופצע באורך של כ-4 ס"מ בחלקו האחורי של הראש. עוד אובחנו סימנים הנראים כשטפי דם תת עוריים באזור עין ימנית, אוזן ימנית, לחי ימנית, לחי שמאל ואוזן שמאלית. סימנים הנראים כשטפי דם תת עוריים אובחנו גם בגב כפות ידיו של המנוח כמו גם כתמים החשודים כדם בצדן הפנימי של שתי כפות הידיים. בנוסף ציין המומחה פצעים במרפקי ידיו, שטפי דם תת עוריים בכתפי המנוח, כתמים החשודים כדם על כפות רגליו וסימן הנראה כשטף דם תת עורי מתחת לשכם ימין.

בבדיקת חדר השינה נמצאו כתמי דם באזורים שונים. כך למשל נרשם כי נמצאו כתמי דם על ערימת הבגדים בסמוך לקיר המערבי למראשות הגופה. נמצאו גם כתמי מריחה והתזה של דם על הקיר המערבי בחדר השינה, כתמי דם בצורת השלכה שכיוונם מלמעלה למטה בגובה של כ-75 ס"מ מהרצפה, כתמים בצורת העברה, כתמי טפטוף והעברה על רצפת חדר השינה וכתמי דם על המזרן.

בבדיקת המטבחון נמצאו, בין היתר, כתמי דם על לחי פטיש שנמצא בארגז כלים פתוח על רצפת המטבחון. הכתמים נבדקו באמצעות ערכה לבדיקת היתכנות לדם אנושי (הקסגון) והתקבלה תגובה חיובית.

13. חוות דעת נוספת, הוגשה מטעם ענת גסט מהמרכז לרפואה משפטית (ת/37) ממנה עולה, בין היתר, כי מקור הד.נ.א בדגימת הדם מהפטיש שנתפס בביתו של הנאשם יכול להיות במנוח או בכל גבר אחר בעל פרופיל גנטי זהה.

14. המאשימה הגישה חוות דעת נוספת מטעם ד"ר אשר גופר (ת/40) מהמכון לטוקסיקולוגיה ופרמקולוגיה קלינית במרכז הרפואי שיבא בתל השומר שעניינה ממצאים מדגימות דם שנלקחו מהמנוח. תוצאות הבדיקה הצביעו כי בדמו של המנוח נתגלה אלכוהול בריכוז 287 מ"ג% ואילו בדגימת המרה נתגלה אלכוהול בריכוז 205 מ"ג%.

חוות דעתו של ד"ר זייצב מטעם המאשימה

15. על מנת להוכיח את הקשר הסיבתי בין מעשה התקיפה שנעשה על ידי הנאשם לבין מותו של המנוח, הסתמכה המאשימה בעיקר על חוות דעתו של ד"ר קונסטנטין זייצב (ת/36) אשר ביצע נתיחה בגופת המנוח ביום 22.4.14.

בחוות דעתו, סקר ד"ר זייצב את כלל החבלות שנמצאו בגופו של המנוח וקבע על סמך ממצאי הנתיחה ותוצאות הבדיקה הטוקסיקולוגית כי מותו נגרם מדיכוי נשימתי כתוצאה משברים מרובים בצלעות בשילוב עם השפעת אלכוהול ברמה גבוהה. עוד נקבע כי השברים בצלעות נגרמו קרוב לוודאי מחבלות קהות עמוד 5

ישראל בסמוך למוות ויצרו בחלקן מקטע צנוח של בית החזה. חזה צנוח גורם להפרעה בתנועות כלוב הצלעות ובכך לדיכוי נשימתי. הכאבים הנלווים לשברים אף הם תורמים להפרעה בתנועת בית החזה בזמן הנשימה. ד"ר זייצב ציין כי השברים בצלעות גרמו כפי הנראה לקרעים לכלי דם קטנים, סמוכים לצלעות אך בכמות שלא סביר כי גרמה לאיבוד דם משמעותי או קטלני או להפרעה בניפוח הריאה. רמת אלוהול גבוהה גורמת לדיכוי נשימתי באמצעות השפעה על מרכז הנשימה במח והשפעה מרפה על שרירי הנשימה.

נתיחת גופתו של המנוח לימדה כי הוא סבל מטרשת קשה בעורקים הכליליים של הלב ואובחנו אצלו צלקות בשריר הלב. נקבע כי השינויים שנמצאו בלב אינם חריפים. הממצאים הללו היו קיימים זמן לא מועט לפני המוות והתפתחותם היתה ארוכה. יחד עם זאת, הטרשת הקשה בעורקים הכליליים של הלב יכולה לגרום לאירוע לבבי חריף, כגון אוטם או הפרעות קצב לב אך לא ניתן לראותם באנטומיה המיקרוסקופית של הלב בשלבים הראשונים להתרחשותם. הימצאות צלקות בשריר הלב מלמדת כי ההיצרות בעורקים הכליליים כבר נתנה את אותותיה בעבר וליבו של המנוח סבל מהפרעה איסכמית קשה. נקבע כי לא ניתן להעריך את מידת התרומה של מחלת הלב למוותו של המנוח וכי הימצאות שינוי שומני קשה בכבד מתיישבת עם צריכה כרונית של אלוהול.

16. בחקירתו הנגדית, משנשאל ד"ר זייצב על אודות מחלת הלב ממנה סבל המנוח, הוא השיב "המחלה הזו היא לא חריפה, היא כרונית, הוא יכול היה לחיות אתה והוא היה חי אתה הרבה שנים" (עמ' 7 ש' 23 לפרוטוקול).

ד"ר זייצב נחקר ארוכות לגבי האפשרות כי המנוח סבל מצפיפות עצם נמוכה אך השיב כי לא ידוע לו על כך וכאשר בדק את הצלעות, הוא חתר רווחים בין צלעיים ונגע בצלעות ולא הרגיש כי ניתן לשבור אותן. עם זאת, אישר ד"ר זייצב כי כאשר מדובר באנשים הסובלים ממחלות קשות כגון מחלת לב וסובלים מבעיות כבד, קיים סיכוי שיופיעו אצלם שברים גם בעקבות חבלה וכח יחסית לא רב (עמ' 11 ש' 20 לפרוטוקול). עוד אישר כי קיימים מקרים בהם אפילו שיעול חזק יכול לגרום לשבר בצלעות, אך אלו מקרים מאוד קשים "אחרי גיל 80, 85 אצל נשים. אוסטאופורוזיס זה בדרך כלל אצל נשים. אצל גברים זה פחות" (שם, ש' 25).

עוד נחקר ד"ר זייצב לגבי מועד שבירת הצלעות. בתשובה אמר כי אינו יכול לנקוב בשעה מדויקת אם כי לא מדובר בשבועות ולא בימים לפני המוות. זאת משום שנמצאו דימומים מאוד טריים ברקמות רכות של בית החזה ולא נמצאו שום סימני ריפוי בספוד השברים.

בהתייחס לאבחנה של חזה צנוח אצל המנוח, אישר ד"ר זייצב כי מדובר במצב שבו מספר צלעות סמוכות, לרוב יותר משלוש, נשברות ביותר מנקודה אחת. כלומר מצב בו קיימים לכל הפחות שני מוקדי שבר בכל צלע. משנשאל היכן מצא אצל המנוח יותר משלוש צלעות סמוכות, השיב "לא תמיד ברפואה יש דברים קלאסיים ודברים כמו שכתוב בספרים. אני מצאתי יותר מעשרה שברים בצלעות. מצאתי 13 שברים בצלעות. אין שום ספק שהשברים האלו גרמו למצב שתיארתי אותו. אני מסכים שבהגדרה הקלאסית זה צריך שבר בצלע עם שני קווי שבר באותה צלע אבל זה באופן קלאסי ולא תמיד ברפואה יש דברים קלאסיים". בהמשך הוסיף כי 13 שברים בצלעות בצירוף כמות דם בחלל הצדר בצד ימין יוצרים מצב חירום

"זו חבלה שדורשת טיפול רפואי ודם בחזה זה גם מצב חירום שצריך לטפל בו. על סמך הימצאות כמות גדולה של אלכוהול בדם, זה גם אנו יודעים שישנה השפעה על מרכז הנשימה ושני מצבים אלה הם גרמו לאי ספיקה נשימתית." (עמ' 17 ש' 18 לפרוטוקול).

ד"ר זייצב נשאל על סמך מה קבע כי השברים בצלעות אצל המנוח נגרמו קרוב לוודאי מחבלות קלות והשיב כי קבע זאת על סמך מיקום השברים ועל סמך חבלות חיצוניות על פני העור. משהפנה הסנגור תשומת לבו לכך שאין התאמה מלאה בין החבלות על הגופה לבין השברים בצלעות, השיב כי לא תמיד חבלה מופיעה על פני העור. כך למשל בבית החזה בצד ימין לא נמצאו סימני חבלה. יחד עם זאת, נמצאו דימומים נרחבים ברקמות הרכות של בית החזה. נאמר כי לא תמיד מכת אגרופ גורמת לדימום תת עורי, והדבר תלוי בעוצמת המכה.

ב"כ הנאשם הציג בפני ד"ר זייצב את התיזה שבפי מרשו והלה נדרש להתייחס אליה. ד"ר זייצב אישר כי אותם דימומים שתועדו בגופו של המנוח יכולים להתיישב עם נזק חבלתי שנגרם עד 48 שעות לפני המוות. בנוסף, הסכים שצריכת אלכוהול כרונית מחלישה את הכאב וכי אלכוהול מחליש את הרגשת הכאב. ד"ר זייצב לא יכול היה לשלול גם שהמנוח היה יכול לשרוד 48 שעות עם החבלות הללו ולמות לאחר מכן מהסיבות שתיאר.

עדי ההגנה

17. הנאשם מסר שלוש הודעות במשטרה - בימים 20.4.14, 24.4.14 ו-2.5.14. בנוסף, בחר הנאשם להעיד ולהביא את גרסתו בפני בית המשפט.

בהודעתו הראשונה מיום 20.4.14 שעה 02:54 (ת/1) סיפר הנאשם כי הגיע אל המנוח בחצות הלילה, בין שישי לשבת, 24 שעות עובר לפטירתו, ולקח אותו אליו הביתה כיוון שהלה ישן בפרוזדור ולא היה לו היכן ללון, לאחר שסולק מדירתו. לדבריו, השניים אכלו ושתו וודקה אך בשלב כלשהו היכה הנאשם את המנוח כיוון שהוא עשה את צרכיו על המזרן, "שראיתי את זה כמעט הרגתי אותו" (ש' 60). בהמשך, סיפר כי נתן למנוח שתי מכות חזקות, מכה בכל יד. הנאשם נשאל אם המנוח היכה אותו חזרה והשיב על כך בשלילה, תוך שציין כי המנוח הוא אדם מסכן, שאינו יכול לתת מכות בעוד הוא, הנאשם, ספורטאי. לדברי הנאשם, לאחר שהיכה את המנוח, הורה לו להתקלח ולאחר שזה התנקה, ישבו השניים, אכלו ושתו יחדיו. לאחר מכן שכב המנוח על הרצפה וכעבור זמן, כשהבחין הנאשם כי המנוח אינו מרעיש בשנתו כהרגלו, ניגש אליו וראה כי פיו פתוח. אז שפך הנאשם לפי המנוח וודקה אך משהלה לא הגיב, הזעיק הנאשם את המשטרה. במהלך מסירת גרסתו בהודעה זו, העיר הנאשם "אני אשב בבית הסוהר כמו טא טא לה" (ש' 54 להודעה). הנאשם נשאל אם המנוח דימם בעקבות המכות והאגרופים שהוא הלה בו והשיב "שאתה נותן מכות לא לפנים אלא לראש אין סימנים ואני נתתי את האגרופים לראש" (ש' 83 להודעה). הנאשם גם שלל כי היכה את המנוח בעזרת חפץ כלשהו וכשנשאל באופן מפורש על אודות שימוש בפטיש, השיב "יש לי פטיש, מצביע על שתי ידי ומקמץ אותם וצוחק" (ש' 96 להודעה). בהמשך הוסיף "אני רוסי ורוסים לא משתמשים בפטיש. רק בידיים". הנאשם גם סיפר כי הריח את ריח הצואה כאשר המנוח כבר ישן במיטתו. הוא פנה אליו, גידף אותו והעיר אותו ונתן לו מכות, "את המכות אגרופ, שלוש ארבע, נתתי לו שהוא על הרצפה" (ש' 142 להודעה).

הנאשם נשאל לפרש כתמי הדם על מכנסיו והשיב "כל הקיר שלי בבית עם דם שלו. כל הקיר גם הרצפה. מה שקרה בדיוק בזמן ששכב ולדימיר על הרצפה הוא נחר והפריע לי לישון אז מה שעשיתי אני הפכתי אותו לכל הצדדים, פעם לימין ופעם לשמאל שלא ישכב על הגב ולא ינחר וירד לו דם מהאף, והוא עם הידיים שלו פיזר את הדם על הקירות וגם על המכנס שלי" (ש' 164). החוקר הקשה ושאל את הנאשם מדוע לא הזמין אמבולנס אם ראה שלמנוח יוצא דם מהאף והלה השיב "שהוא היה עם הדם, הוא ביקש ממני כוס מים, נורמלי. אנחנו גברים, לא ילד קטן יורד לו קצת דם. אז מה".

בהמשך, משנשאל לפרש העובדה שעל ראשו של המנוח נמצאו סימני חבלה על ידי חפץ קשה, נזכר הנאשם לספר כי המנוח נפל בדירתו בדרכו לחדר השינה. יחד עם זאת, לא זכר הנאשם לספר האם אותה נפילה התרחשה לפני המכות או אחריהן, אם ראה את המנוח מדמם לאחר אותה נפילה ואם בכלל ראה את הנפילה.

18. בחקירתו השנייה מיום 24.4.14 שעה 09:21 (ת/2) עומת הנאשם עם הגרסה שעלתה מפי עדים אחרים לפיה הוא אסף את המנוח לביתו כבר בשעה 16:00 ביום 18.4.14. במענה שמר הנאשם על זכות השתיקה. גם משנשאל לתגובתו לגבי החשד כי שנתיים עובר לפטירת המנוח הוא גרם לו לחבלות, בחר הנאשם לשמור על זכות השתיקה. בהמשך, סירב הנאשם לשתף פעולה ועמד על זכות השתיקה. משנשאל שאלה ישירה באם השתמש בפטיש שעליו נמצא כתם דם במהלך תקיפת המנוח, השיב "אם אני אענה זה יפגע בי ולא רוצה שזה יפגע בי" (ש' 78 להודעה).

19. גם בחקירה השלישית מיום 2.5.14 (ת/3) התבצר הנאשם מאחורי זכות השתיקה וסירב להשיב על השאלות שהופנו אליו.

20. בפתח עדותו של הנאשם, ביקש סנגורו לראות בהודעות שמסר בחקירותיו במשטרה עדות ראשית לכל דבר ועניין.

בחקירתו הנגדית שלל הנאשם את הטענה כי נקט בעבר אלימות כלפי המנוח. לדבריו, אם יש ממש בטענות שעלו מפי בנו וחתנו של המנוח על אודות אלימות מצדו כלפי המנוח, מדוע זה לא פנו למשטרה. לגרסתו, הוא מעולם לא נגע במנוח ולא הפעיל כל אלימות כלפיו.

בהתייחס לאירועי היממה שקדמה לפטירתו של המנוח, סיפר הנאשם כי הוא הגיע למסדרון בו ישן המנוח בסביבות השעה 21:00, לקח אותו והביא אותו לביתו. משעומת עם הגרסה שעולה מפי עדים אחרים לפיה הוא לקח את המנוח כבר בשעה 16:00, השיב הנאשם כי אינו שולל את העובדה שפגש במנוח בשעה זו אך לא לקח אותו לביתו. לדבריו, בשעה 16:00, אחרי העבודה, הוא נכנס לחנות ובכניסה ראה את השכנים ואת המנוח. הוא קנה בקבוק וודקה והלך לביתו. בהמשך הוסיף כי לאחר שהגיע הביתה ושתה מעט וודקה, הוא חשב על מה שאמר לו המנוח, שאין לו היכן לישון וכי זרקו אותו מהבית, והחליט לקחת אותו לביתו. לכן, הגיע אליו בשעה 21:00, העיר אותו משנתו ולקח אותו לביתו.

עוד הוסיף הנאשם בעדותו כי לאחר שהגיע עם המנוח לדירתו, הם אכלו ושתו. בהמשך, הציג הנאשם בפני המנוח את הדירה, הצביע לו על המקלחת, השירותים והמיטה. לדבריו, הוא ביקש ממנו לשמור על הסדר בדירה כי בדירה של המנוח לפעמים היה "בלגאן עם הניקיון". בהמשך, הלך הנאשם פעם נוספת לחנות על מנת להצטייד בבקבוק וודקה נוסף. לאחר שהשניים שתו ואכלו, ביקש המנוח לפרוש לשינה. לדברי הנאשם, גם הוא נשכב על המיטה שמעבר לקיר, שמע מוזיקה ואז נרדם. משעומת עם דבריו בחקירה אז טען כי לא ישן אלא נשאר ער בזמן שהמנוח ישן במיטתו, השיב הנאשם "אמרתי שנרדמתי ולא ישנתי" (ש' 12 עמ' 44 לפרוטוקול). למשמע תשובה זו, נשאל הנאשם להבדל והשיב "יש הבדל גדול. שכן אדם נרדם, הוא לא ישן. הוא מסתובב תמיד ושומע מה שקורה סביבו" (שם, ש' 14). לאחר שהשאלה תורגמה לו לרוסית, הוא הסביר כי התכוון לכך שנמנם ולא ישן. לדבריו, כשהתעורר הריח ריח מוזר, הלך לכיוון המנוח וגילה כי הלה עשה את צרכיו במיטה. הוא משך אותו מהמיטה לכיוון הרצפה, קילל אותו ונתן לו עד ארבע מכות. משנשאל כיצד זה ספר את המכות, השיב כי ספר שתיים "אבל יכול להיות עד ארבע מקסימום". הנאשם הסביר כי נתן למנוח מכות אגרופים בפנים. משנתבקש לפרט היכן בראש היכה במנוח, השיב כי אינו זוכר, "נתתי לו בפנים ובראש, בצד הקדמי" (ש' 18 עמ' 46 לפרוט'). עוד הוסיף הנאשם כי נתן למנוח את המכות כשזה היה כבר על הרצפה "נתתי כשמשכתי אותו למטה" ובהמשך "משכתי אותו על הרצפה. נתתי לו מכות. זהו" (ש' 8 ו-10 עמ' 47 לפרוט').

לדברי הנאשם, לאחר שנתן למנוח, לכל היותר, 4 מכות, הוא הורה לו להתקלח. בשלב זה לא היה לו דם (ש' 32 עמ' 48 לפרוטוקול). לדבריו, לאחר שהתקלח, לבש המנוח אותם בגדים והשניים חזרו לשתות, "אמרתי לו תשמע, עשית לי בלגאן שלם, אתה תקנה לי מזרון כי המזרון הזה לא שייך לי אלא לבעל הדירה, תקנה מזרון או תביא. הוא אמר אין בעיה, בסדר גמור" (ש' 22 עמ' 49 לפרוטוקול). הנאשם ציין כי כאשר ישב לשתות עם המנוח לאחר שחבט בו, לא ראה דימום ולא חבלות. לאחר ששתו, הלך המנוח לכיוון הסלון וככל הנראה נפל. הנאשם מאשר כי לא ראה את הנפילה אך ראה את המנוח קם על ארבע והולך לאיטו. המנוח נרדם על הרצפה ליד הבגדים של הנאשם. בהמשך, התכוון הנאשם לישון גם כן אך לא הצליח להירדם משום שהמנוח נחר. לדבריו, הוא ניסה להעיר אותו והפך אותו מצד לצד ואז הלך לישון. פתאום התעורר והבחין בשקט מוזר. הנאשם קם אל המנוח וראה כי זה שוכב על הגב, כשפיו פתוח ואינו מגיב. הוא קרא לו, נגע בידו, בדופק, אך המנוח לא נשם. הנאשם הלך למטבח, מזג וודקה ושפך לפיו של המנוח אך גם אז לא הגיב המנוח. בשלב זה נבהל הנאשם ויצא להזעיק את המשטרה. בתשובה לשאלה כמה זמן טיפל במנוח כשהבחין שאינו מגיב, ענה הנאשם "שעה, שעה וחצי".

בתשובה לשאלה כיצד הגיע הדם לקירות הדירה, השיב הנאשם כי בזמן שהפך את המנוח מצד לצד, כשזה נחר, ירד לו קצת דם מהאף ואז מתוך שינה הדם נזל והתפזר על הבגדים וגם על הקיר (עמ' 54 ש' 9 לפרוטוקול). הנאשם עומת עם התמונות בהם נראים קירות הבית כשעליהם כתמים נרחבים של דם, חלקו מרוח וחלקו מות והשיב כי אינו יודע על מה מדובר ואין לו הסבר לפשר הדבר. עוד הופנה הנאשם לתצלום של הפטיש ואישר כי מדובר בפטיש שלו. כשהתבקש ליתן הסבר להיקף הפגיעה במנוח, כפי שהיא מתועדת בתצלומים ובחוות דעת המומחים מטעם התביעה, השיב כי אין לו הסבר.

חוות דעתו של פרופ' היס מטעם ההגנה

21. מטעם ההגנה הוגשה חוות דעתו של פרופ' יהודה היס מיום 23.11.14 (נ/2). חוות הדעת נערכה על סמך

חוות דעתו של ד"ר זייצב, וכן בהסתמך על תצלומים צבעוניים שעמדו בפני המומחה, טופס הכרזה על מוות על ידי פרמדיק, הודעות הנאשם במשטרה, כתב האישום ועדותו של ד"ר זייצב בבית המשפט.

בחוות דעתו, ציין פרופ' היס כי גיל למעלה מ-65 שנה, מספר הצלעות השבורות, יותר מ-6 צלעות, ומחלות קודמות ודלקת ריאות הם הגורמים המשפיעים יותר על הסכנה לתמותה בעקבות חבלה קשה בבית החזה. נאמר כי המחקרים מלמדים ששברים בצלעות, כשלעצמם, אינם מהווים סכנה לחיי הפצוע אלא חבלות אחרות של בית החזה כגון דימומים בריאות הם הנחשבים כמסכני חיים. עוד ציין פרופ' היס כי אחת הסיבות העיקריות להופעת אוטאופורוזיס בגברים הינה צריכה מוגזמת של אלכוהול.

22. בהתייחס לסיבת מותו של המנוח נאמר כי בנתיחה לא נמצא חזה צנוח, שכן לא נמצאו שברים ביותר ממקד אחד בלפחות 3 צלעות סמוכות. בנוסף, לא נמצא נזק חבלתי לריאות בצורת פצעי קרע או דימומים ברקמת הריאות. בבדיקה מיקרוסקופית נמצאו מוקדי תמט ונפחת חריפה שאינם מתיישרים עם חזה צנוח ואינם מהווים סכנה לחיים. לצד זאת, לא נמצא תמט מאקרוסקופי של הריאות או אחת מהן.

23. פרופ' היס אישר כי בנתיחה נמצאו שברים ב-13 צלעות אך הוסיף כי אלו יכלו להיגרם תוך 48 שעות לפני המוות מחבלות שונות ובמועדים שונים. עוד צוין כי בנתיחה נמצאו כ-250 מ"ל נוזל דמי בחלל הצדר השמאלי שלחץ על הריאה השמאלית אך לא גרם לתמט מאקרוסקופי של הריאה וכשלעצמו, לא שיבש באופן משמעותי את פעולות הנשימה. נאמר כי לא ניתן לשלול את האפשרות שחלקו של הנוזל הדמי הצטבר בחלל הצדר השמאלי לאחר המוות בעקבות העברת הגופה.

24. עוד קבע בחוות דעתו כי שברים בצלעות, כפי שנמצאו בנתיחה, גורמים לכאב עז שמשפיע על איכות הנשימה על ידי הגבלת תנועות הנשימה. השפעת אלכוהול על מערכת העצבים המרכזית, בייחוד ברמה גבוהה כפי שנמצא בנתיחה, מורידה באופן משמעותי את הרגישות לכאב ומאפשרת נשימה סדירה למרות השברים בצלעות.

25. בהתייחס לנסיבות מותו של המנוח, ציין פרופ' היס כי צרכנים כרוניים של אלכוהול נוהגים להיפגע מנפילות עצמוניות ומהיתקלות בחפצים שונים. בנוסף, הם עשויים לחלות באוטאופורוזיס, מחלה הגורמת להיחלשות העצמות ולהיווצרות שברים מחבלה בכח יחסי לא רב. בהעדר ממצאים ייחודיים על פני העור, באזור אנטומי של שבר, קיים קושי לקבוע את מגננון החבלה - אם ישירה (מכה) או בלתי ישירה (נפילה). בהעדר סימון ייחודי או מיקום ייחודי שמתאים למכה, ניתן להעריך שהחבלה שגרמה לשבר היתה בלתי ישירה, מנפילה.

עוד נקבע כי הנזקים החבלתיים בראשו של המנוח כגון באף ובשפת הפה מתיישרים עם תוצאות של חבלות ישירות כמו מכת אגרוף, ויכולים היו להיגרם במועדים שונים תוך 48 שעות עובר למוות. הממצאים החבלתיים בראש מתיישרים עם הודעת הנאשם במשטרה מיום 20.4.14. הנזקים החבלתיים בגב המנוח

מתיישבים עם חבלות לא ישירות מנפילות, והיו יכולים להיגרם במועדים שונים תוך 48 שעות עובר למוות.

26. על סמך הנתונים והממצאים שקבע, הסיק פרופ' היס כי מותו של המנוח נגרם משילוב של הרעלה חריפה של אלוהול בכמות גבוהה עם מחלת לב כלילית קשה ותוצאות של שברים בצלעות. השברים המצטברים בצלעות עם הצטברות הדם בחלל הצדר השמאלי תרמו למוות כמו על ידי זירוזו. השברים בצלעות נגרמו במועדים שונים במשך כ-48 שעות לפני המוות. השברים בצלעות מתיישבים עם חבלות בלתי ישירות מנפילות ומכח יחסי לא רב.

27. בעדותו בפני עמד פרופ' היס מאחורי מסקנותיו וקביעותיו בחוות הדעת שערך. בעיקר עמד על כך שהשברים בצלעות, כשלעצמם, אינם מסכני חיים אלא הסיבוכים שנגרמים לעתים לריאות ולדופן בית החזה, כתוצאה מאותם שברים, הם אלה שעלולים לגרום למוות. בנוסף הדגיש פרופ' היס בתשובותיו בחקירתו הנגדית כי לא התגלו אצל המנוח חבלות או קרעים בריאות וכי כמות הדם המזערית שאובחנה בחלל הצדר, היתה זניחה. יחד עם זאת, נאלץ פרופ' היס להודות כי השברים בצלעות והימצאות הנוזל בחלל הצדר השמאלי, גם אם בכמות קטנה, היתה להם השפעה על זירוז המוות. עוד אישר כי שברים רבים בצלעות מפריעים לנשימה ולתנועות כלוב בית החזה.

דיון ומסקנות

שעת הגעת המנוח לדירת הנאשם

28. כפי שצוין כבר לעיל, אחת המחלוקות בין הצדדים נוגעת לשעת הגעתו של המנוח לדירת הנאשם. על פי כתב האישום, הגיע המנוח לדירה בסביבות השעה 16:00 ביום 18.4.14 ואילו הנאשם טוען כי אסף את המנוח לדירתו סמוך לשעת חצות של אותו היום.

29. לא מצאתי חשיבות רבה למחלוקת בנקודה זו, אם כי אני נוטה להאמין כי המנוח הגיע לדירת הנאשם בשעות אחה"צ של יום 18.4.14. לעניין זה קיימת בתיק הודעתו של רפי דוידוב (ת/47) ממנו עולה כי בשעות אחה"צ הוא ישב עם המנוח, שאז הגיע הנאשם, קנה בקבוק וודקה ולקח איתו את המנוח. בנוסף העיד בפני חתנו של המנוח, ולרי אליזרוב, שסיפר כי ביום 18.4.14, בין השעות 15:00 - 15:30, הגיע הנאשם סמוך למכולת שבבעלותו, לקח את המנוח בחיבוק והשניים הלכו לכיוון רח' החלוץ.

נוכח גרסתם של שני עדים אלה, טען הנאשם, לאחר שעומת עם הדברים, כי אמנם פגש במנוח בשעות אחר הצהריים אך לא לקח אותו לביתו. לדבריו, הוא הלך לבדו הביתה ורק בשעה מאוחרת יותר של אותו יום, סמוך לחצות, הלך והזמין את המנוח לבוא לדירתו. אלא שגרסה זו אין לה כל זכר בהודעותיו של הנאשם במשטרה. שם לא סיפר כי פגש במנוח פעמיים באותו היום אלא טען כי ריחם עליו על שסולק מדירתו ולכן הציע לו לבוא להתארח בביתו. הגרסה על אודות שני מפגשים שהתרחשו כביכול באותו היום נולדה בשלב מאוחר יותר, רק לאחר שהנאשם עומת עם דבריהם של העדים שראו אותו לוקח את המנוח איתו בסביבות השעה 16:00.

כאמור, לא ראיתי מקום לייחס חשיבות רבה למחלוקת זו אם כי מאזן הראיות מטה את הכף לעבר טענת המאשימה, לפיה אסף הנאשם את המתלונן לביתו בשעות אחה"צ ביום 18.4.14.

המועד בו נגרמו השברים בצלעות אצל המנוח

30. מחלוקת נוספת שנתגלעה בין הצדדים, והפעם מדובר במחלוקת מהותית, עניינה המועד בו נגרמו השברים בצלעות אצל המנוח. כפי שצוין לעיל, טען הנאשם, הן בהודעותיו במשטרה והן בעדותו בפניי, כי הכה בראשו של המנוח לא יותר מ-4 מכות לכל היותר, שתיים בכל צד.

דא עקא שבגופו של המנוח נתגלו חבלות בהיקף נרחב אשר כללו בין היתר שברים בלא פחות מ-13 צלעות. נוכח כך טען הנאשם כי חלקם של אותם שברים נגרם כתוצאה מנפילתו של המנוח עוד קודם להגעתו לדירתו. לצורך חיזוק טענה זו העיד פרופ' היס מטעם הנאשם כי מדובר בשברים שנגרמו עד 48 שעות עובר למועד הפטירה. הואיל וכך, קיימת אפשרות שהמנוח הגיע לביתו של הנאשם כשחלק מאותן צלעות היה כבר שבור. עוד ציין פרופ' היס כי אנשים הצורכים באופן כרוני אלכוהול עשויים לחלות באוסטאופורוזיס הגורמת לחולשת עצמות ולהיווצרות שברים מחבלות הנגרמות מכח שאינו רב באופן יחסי. עוד נאמר כי שברים בצלעות, כפי שנמצאו בנתיחת גופתו של המנוח, גורמים לכאב עז אולם השפעת האלכוהול על מערכת העצבים המרכזית, בייחוד ברמה גבוהה כפי שנמצאה בנתיחה, מורידה באופן משמעותי את הרגישות לכאב.

31. לעניין מחלת האוסטאופורוזיס, שני המומחים הסכימו למעשה כי צריכה מוגברת של אלכוהול מגבירה את הסיכויים לחלות במחלה זו. יחד עם זאת, לא הוצגה כל ראיה, ישירה או עקיפה, שיש בה כדי ללמד על כך שהמנוח סבל עובר לפטירתו מאותה מחלה. העובדה שבעבר נגרמו לו שני שברים בידיו אינה מובילה בהכרח למסקנה כי סבל מרככת עצמות. איני מתייחס כרגע לטענה כי אותם שברים נגרמו כתוצאה מהכאתו בידי הנאשם בעבר, שכן גם אם נפל במקלחת, כפי שטען המנוח באוזני בן, אין בכך כדי ללמד בהכרח על כך שסבל מאוסטאופורוזיס.

זאת ועוד, בחקירתו הנגדית ציין ד"ר זייצב כי בנתיחת הגופה לא הבחין בכך שניתן לשבור את הצלעות אצל המנוח בקלות. "כשבדקתי הצלעות אז אנחנו חותכים רווחים בין צלעיים ונוגעים בצלעות, ולא הרגשתי שניתן לשבור אותם" (עמ' 11 ש' 17 לפרוטוקול).

לאור זאת אני קובע כי כלל לא הוכח שהמנוח סבל מבעיות הקשורות לאוסטאופורוזיס וכי השברים שאובחנו בצלעותיו נגרמו אגב הפעלת כח לא רב.

לעניין זה יוער כי אף פרופ' היס נאלץ להודות בחקירתו הנגדית, לא בלי התפתלות, כי "באופן כללי קשה יותר לשבור את הצלעות הראשונות מאשר את הצלעות האחרות" (עמ' 57 ש' 28 לפרוטוקול). תשובה זו, בצירוף העובדה שלא הוכח שהמנוח סבל מבעיות הקשורות לצפיפות העצם, מובילה למסקנה חד-משמעית כי הכח שהופעל על מנת לגרום אותם שברים בצלעות היה רב.

32. אני דוחה בשתי ידיים את הטענה לפיה הגיע המנוח לדירתו של הנאשם כשחלק מצלעותיו נשברו זמן קצר קודם לכן. אין חולק בין המומחים כי מדובר בשברים שגילם עד 48 שעות לפני מועד הפטירה. מכאן, שעל פי טענת הנאשם, חלקן של אותן צלעות נשבר שעות ספורות לפני הגעת המנוח לביתו. על מנת לבסס טענה זו ציין פרופ' היס, כאמור, כי השפעת אלכוהול על מערכת העצבים המרכזית, במיוחד ברמה גבוהה כפי שנמצאה בנתיחה, מורידה באופן משמעותי את הרגישות לכאב. דא עקא שלא הוכח כלל כי רמת האלכוהול בגופו של המנוח, עובר להגעתו לדירת הנאשם, היתה ברמה גבוהה כפי שנמצא בנתיחה. אין חולק כי בשעות בהן שהה המנוח בדירת הנאשם, שתו השניים כמויות גדולות של אלכוהול. יחד עם זאת, בשים לב לכך שטענת הנאשם כי השברים נגרמו עוד קודם לכן, צריך היה המנוח להיות בגילופין סמוך למועד גרימת השברים על מנת שהאלכוהול יעמעם את הכאב. עובדה זו כלל לא הוכחה. נהפוך הוא, מהראיות שהוצגו בתיק ניתן לקבוע כי המנוח ישב בשעות אחר הצהריים, מול המכולת של חתנו, וניהל עמו שיחה. הן בהודעתו של רפי והן בעדותו של חתנו של המנוח לא נאמר דבר וחצי דבר על כך שהלה היה בגילופין. יתר על כן, גם אם אניח לטובת הנאשם כי המנוח שתה במועד סמוך לקרות השברים בצלעות, דבר שאירע על פי טענת ההגנה זמן קצר לפני הגעתו לדירת הנאשם, קשה לקבל את הטענה כי המנוח לא חש כאב וכי היה מסוגל לעשות את הדרך מדירתו לדירת הנאשם ולעלות 4 קומות בעודו סובל משברים. אף הנאשם בהודעותיו ובעדותו בפניי לא ציין כי המנוח התלונן או נראה סובל מכאבים. נהפוך הוא, הנאשם סיפר כי השניים אכלו, שתו ושמעו מוסיקה וניכר כי בילו בנעימים. שברים בצלעות בהיקף מעין זה אינם דבר של מה בכך ואף פרופ' היס, המומחה מטעם הנאשם, אישר בחוות דעתו כי שברים כאלה גורמים לכאב עז.

לאור האמור, אני קובע כי כל השברים, 13 במספר, שנתגלו בצלעותיו של המנוח, ואשר על פי שני המומחים נגרמו עד 48 שעות עובר לפטירתו, נגרמו בהיותו בבית הנאשם.

מנגנון גרימת החבלות

33. בהודעתו במשטרה ת/1 וכן בעדותו בפניי טען הנאשם כי המנוח נפל במהלך שהייתו בדירתו. טענה זו נועדה לתמוך בסברה שחלק מהחבלות שנתגלו בגופו של המנוח הן חבלות עקיפות שנגרמו כתוצאה מנפילה עובר לתקיפתו בידי הנאשם. אין בידי לקבל טענה זו.

ראשית, הנאשם עצמו, בהודעתו ת/1, אישר כי לא ראה את המנוח נופל אלא ראה אותו קם והולך על ארבע. "לא ראיתי את הנפילה אבל אחרי זה שהוא התחיל לקום על 4 והתחיל ללכת... (החשוד צוחק) היינו מאוד שתויים. לא אמר לי" (ש' 231 ו-233 בהודעה ת/1).

שנית, אני רואה לקבל גרסתו זו של הנאשם מחמת הרושם הגרוע שעשה עליי בעדותו בפניי. התרשמתי כי מדובר בנאשם מניפולטיבי שאינו דבק באמת ומוסר תשובות מגמתיות שנועדו להרחיקו מגרימת מותו של המנוח. לצורך ההדגמה, אציין כי טענתו של הנאשם כאילו הלה באגרופיו בראשו של המנוח ונתן לו 4 מכות בלבד אינה מתיישבת עם היקף החבלות הקשות שנגרמו למנוח. טענה זו אינה מתיישבת עם השברים בצלעות ועם החבלות בפנים שתועדו אצל המנוח. טענה זו גם אינה מתיישבת עם הימצאות פטיש בדירתו של הנאשם שעליו כתמי דם התואמים את הפרופיל הגנטי של המנוח. הנאשם שלל אמנם בחקירתו כי השתמש בפטיש וטען כי אינו זקוק לפטיש, שכן יש לו פטיש, בהצביעו על אגרופיו, תוך שהוא צוחק (ש' 96 ת/1). יחד עם זאת, הימצאותו של פטיש בדירת הנאשם, עם כתמי דם התואמים את הפרופיל הגנטי של

המנוח, מלמד כי הנאשם תקף גם תקף את המנוח באמצעות פטיש.

דוגמא נוספת לשקריות גרסתו של הנאשם אני מוצא בטענה כי לאחר שהותקף בידי הנאשם נכנס המנוח להתקלח והשניים המשיכו לשתות אלכוהול ולאכול. לדברי הנאשם, המנוח הלך לבדו למקלחת ולא היה לו דם (עמ' 48 ש' 29 ו-31 לפרוטוקול), ולאחר שהתקלח ישבו השניים ושוחחו על מה שקרה תוך שהנאשם מסביר למנוח כי עליו לקנות לו מזרון חדש שכן המזרון שייך לבעל הדירה ואילו המנוח אישר ואמר "אין בעיה, בסדר גמור" (ש' 23 עמ' 49 לפרוטוקול).

די לעיין בתצלומים מזירת האירוע, לרבות תצלום גופתו של המנוח על מנת להיווכח עד כמה טענה זו מופרכת. חוות דעת מומחה הזירה דורון אביגדורי (ת/31), כמו גם תצלומי המנוח בזירה (ת/32 ב') וחוות דעתו של ד"ר זייצב (ת/36) מלמדים על חבלות קשות בהיקף עצום אשר נגרמו לגופו של המנוח. אין זה מתקבל על הדעת שלאחר חבלות בהיקף שכזה, יקום המנוח על רגליו, יתקלח וישב לשתות ולאכול עם הנאשם. גרסה שקרית זו שנשמעה מפי הנאשם מחזקת במידה ניכרת את המסקנה כי אין ליתן אמון בדבריו.

34. אף ההסבר שנשמע מפי הנאשם לגבי הדם הרב שנמצא על קירות דירתו מלמד על שקריות גרסתו. משנשאל על כך בחקירתו במשטרה השיב הנאשם כי לאחר שהמנוח הלך לישון, הוא החל לנחור ואז הפך אותו הנאשם מצד לצד. בתוך כך הבחין כי יורד לו דם מהאף. לדבריו, "אנחנו גברים. לא ילד קטן. יורד לו קצת דם אז מה" (ש' 168, 169 ת/1). בחקירתו הנגדית, סיפר הנאשם "ברגע שהפכתי אותו מצד אל צד, שהיה נוחר, כשהוא נחר ירד לו קצת דם מהאף אז מתוך שינה, שהוא ישן על הצד, בטח שהדם נזל והוא פיזר את כל הדם גם על הבגדים שלי וגם על הקיר" (ש' 9 עמ' 54 לפרוטוקול).

תשובה מופרכת זו אף היא מלמדת על שקריות דבריו של הנאשם ועל המניפולטיביות בעדותו. די לעיין בחוות דעתו של דורון אביגדורי (ת/31) ובתצלומים של זירת האירוע ת/38 ב' על מנת להיווכח כי מדובר בכמות עצומה של דם, המעידה על טבח של ממש שנעשה במקום, כאשר דמו של המנוח מרוח על הרצפה, על המזרון ועל קירות הדירה. על פי אותה חוות דעת, מדובר בכתמים הנראים כהטבעות ידיים על רצפת החדר ועל הקירות, וכתמי התזה, העברה וטפטוף של דם.

35. על יסוד מקבץ האמור, אני קובע כממצא כי החבלות שנמצאו בגופו של המנוח ותועדו בחוות הדעת ת/31, כמו גם בחוות דעתו של ד"ר זייצב ת/36, נגרמו עקב מעשה התקיפה שבוצע בידי הנאשם, הן באמצעות ידיו והן באמצעות פטיש.

הקשר הסיבתי בין החבלות למוות

36. בהתייחס לקשר הסיבתי בין החבלות שנגרמו למנוח לבין מותו, אני קובע כי הוכח מעבר לכל ספק כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה מאותן חבלות. אנמק מסקנתי זו:

36.1 לעניין זה הוצגו, כפי שצוין, שתי חוות דעת - האחת על ידי המאשימה מטעם ד"ר זייצב, והאחרת מטעם ההגנה, ערוכה בידי פרופ' היס.

בחוות דעתו ת/36 קבע ד"ר זייצב כי מותו של המנוח נגרם מדיכוי נשימתי כתוצאה משברים מרובים בצלעות בשילוב עם השפעת אלכוהול ברמה גבוהה. נקבע אמנם כי המנוח סבל ממחלת לב אך צוין כי השינויים החולניים שנמצאו בלב אינם חריפים והיו קיימים זמן רב לפני המוות. בחקירתו הנגדית אישר ד"ר זייצב כי ייתכן וחלק מהפגיעות יכולות להתיישב עם חבלות בלתי ישירות כגון נפילות. יחד עם זאת, הוא הוסיף כי קביעתו שקרוב לוודאי שהשברים בצלעות נגרמו מחבלות קהות ישירות נעוצה במיקום השברים ובחבלות החיצוניות על פני העור (עמ' 14 ש' 27 לפרוטוקול). משעומת עם הטענה כי אין התאמה מלאה בין החבלות על הגופה לבין השברים בצלעות, השיב כי לא תמיד חבלה מופיעה על פני העור וכי הדבר תלוי בעוצמת החבלה. כך למשל, מכת אגרוף לא תמיד תגרום לדימום תת עורי (עמ' 15 ש' 12 לפרוטוקול). ד"ר זייצב אישר אמנם שעל פי ההגדרה המדעית, חזה צנוח מודגם מקום בו נגרמים שברים למספר צלעות סמוכות (יותר מ-3) אשר נשברות ביותר מנקודה אחת. יחד עם זאת, הוסיף כי לא תמיד ברפואה הדברים מתרחשים על פי הספר "מצאתי 13 שברים בצלעות. אין שום ספק שהשברים האלה גרמו למצב שתיארתי אותו." (עמ' 13 ש' 5 לפרוטוקול).

בחוות דעתו של פרופ' היס שהוגשה מטעם ההגנה (נ/2) נקבע כי מותו של המנוח נגרם משילוב של הרעלה חריפה של אלכוהול בכמות גבוהה, עם מחלת לב כלילית קשה ותוצאות של שברים בצלעות. עוד נקבע כי השברים המצטברים בצלעות עם הצטברות הדם בחלל הצדר השמאלי תרמו למוות כמו על ידי זירוזו. לצד זאת, ציין פרופ' היס כי השברים בצלעות לא היו גורמים למוות לכשעצמם, שכן השבר עצמו אינו גורם נזק חריף אלא הסיבוכים הנגרמים כתוצאה מאותו שבר הם אלו שעלולים לגרום לתמותה. בענייננו, קבע פרופ' היס כי לא מצא שאותם שברים גרמו לסיבוכים שעלולים היו להוביל לפטירתו של המנוח. לשיטתו, הנוזל הדמי שנמצא בגופה היה בכמות קטנה שלא היה בה כדי לסכן את חייו של המנוח, ובכל מקרה, תרומתה למוות הינה זניחה. לבד מכך, לא נמצאו סיבוכים שהיה בהם כדי להוביל למותו של המנוח.

36.2 לאחר שבחנתי את חוות הדעת שהוצגו מטעם הצדדים ואת התשובות שניתנו מפי המומחים במסגרת עדותם בפניי, ראיתי להעדיף באופן חד-משמעי את מסקנותיו של ד"ר זייצב.

ראשית, אני רואה להפנות להלכה לפיה "על בית המשפט לתת לחוות דעת מומחים, ובכללן חוות דעת מומחים בתחום הרפואי, משקל ראוי. חוות דעת כאלה הן ראיות המשמשות כלי עזר בעל חשיבות רבה בהתחקות אחר האמת, בפסיקת הדין ובעשיית צדק. עם זאת לעולם נתונה מלאכת השיפוט וההכרעה השיפוטית בידי בית המשפט ולא בידי המומחים. בית המשפט הוא הפוסק האחרון הן בשאלות עובדתיות והן בשאלות הרפואיות-משפטיות שעומדות בפניו להכרעה. הוא עושה כן לפי חומר הראיות שבא לפניו, כשחוות הדעת המוגשות לו הן חלק ממנו." (ע"פ 2457/98 **שמן נ' מ"י**, פ"ד נ"ו(4) 289 (2002) ראו גם: ע"פ 8987/12 **טרשתי נ' מ"י** (28.10.2013)).

בע"פ 9723/03 מ"י נ' בלזר פ"ד נט(2), 408 (2004) נקבע כי:

"מושכלות ראשונים הם כי ההכרעה השיפוטית נתונה תמיד בידי בית המשפט ולא בידי המומחים המעידים בפניו. כאשר מוצגות בפני בית המשפט עדויות נוגדות של מומחים בעניין השנוי במחלוקת, יכריע בית המשפט בין העמדות השונות בהתחשב במהימנות האישית ובאמינות המקצועית של המומחים, אך גם, ובעיקר, בהתחשב בכוחן המשכנע של העמדות שהוצגו בפניו בהתאם ליתר הראיות שבתיק, ולפי ניסיון החיים והשכל הישר".

ראו גם: ע"פ 1839/92 אשקר נ' מ"י, (4.9.1994) וע"פ 396/01 ברדה נ' מ"י, פ"ד נו(6) 854.

36.3 מסקנותיו של פרופ' היס, כפי שהן מפורטות בחוות דעתו נ/2, נסמכות בפן העובדתי על קביעותיו של ד"ר זייצב בחוות דעתו ת/36. פרופ' היס לא השתתף בנתיחת גופת המנוח, לא עיין בתיקו הרפואי ת/52 ואף לא בחן את חוות דעתו של מומחה הזירה דורון אביגדורי (ת/31), ולא עיין בתמונות המנוח מהזירה או בתמונות הזירה עצמה. חומרים אלו לא נדרשו על ידו הגם שאף לשיטתו הם חשובים לצורך חיווי דעתו במחלוקת בין הצדדים. ראו למשל תשובתו בעמ' 57 ש' 19 לפרוטוקול ובהמשך בעמ' 68 ש' 13, משצין "כל דבר נוסף שקשור למותו של המנוח חשוב שיובא בפני רופא משפטי". פרופ' היס גם אישר כי בתור עד תביעה מטעם הפרקליטות נהג לדרוש את דו"ח זירת האירוע ואת התמונות בטרם מתן חוות דעתו (עמ' 68 ש' 14 לפרוטוקול). לא ברור מדוע לא ראה לנהוג כך במקרה זה.

36.4 לעיון באותם חומרים שלא נדרשו חשיבות רבה כפי שפרופ' היס עצמו ציין. העובדה שלא בחן את החומרים הנ"ל ניכרת בחוות דעתו. כך למשל סבר פרופ' היס כי המנוח לבש שכבה אחת של בגדים עליונים בהיותו בדירת הנאשם, ולא היא (ראו עמ' 68 ש' 20 לפרוטוקול). אילו טרח לעיין בתצלומי הגופה בזירת האירוע היה נוכח על נקלה כי המנוח לבש שתי שכבות. בחקירתו הנגדית נאלץ להודות כי לנתון זה ניכרת חשיבות (עמ' 69 ש' 12 לפרוטוקול).

36.5 אילו עיין פרופ' היס בתצלומים מזירת האירוע ובתצלומי הגופה בזירת האירוע, היה ודאי נמנע מהקביעה כי המנוח נחבל רק בפניו. בחקירתו הנגדית, משעומת פרופ' היס עם העובדה שמהתצלומים נמצא המנוח שכוב עם התזות דם, מריחות דם, כולו חבול, השיב "אני אומר שגם אנשי מד"א שראו אותו שמו לב שהחבלות הן אך ורק בפנים. כשאת אומרת כולו חבול, זה לא מדויק מכיוון שיש לי את התדפיס של מד"א" (עמ' 68 ש' 26 לפרוטוקול). יש להצר על תשובה זו שאינה עולה בקנה אחד עם תצלומי הזירה ותצלומי הגופה ואף לא עם נתיחת הגופה לאחר המוות. תשובתו זו של פרופ' היס מעידה על מגמתיות מובהקת במידה המעיבה על מהימנות ממצאיו.

36.6 לא זו בלבד אלא שהמגמתיות בתשובותיו של פרופ' היס ניכרת לאורך כל חקירתו הנגדית. כך למשל משנשאל האם מידת הכח הדרושה לשבירת הצלעות הראשונות חזקה יותר מיתר הצלעות השיב תחילה בשלילה (עמ' 57 ש' 27 לפרוטוקול). בהמשך אף הוסיף "אנו לא יודעים מה מצב הצלעות שהיו ולכן אני לא מסכים שצריך יותר כח כדי לשבור את שלושת הצלעות הראשונות" (שם, ש' 23). הפרקליטה הקשתה ושאלה האם בהנחה שיש לנו אדם בריא, קשה יותר לשבור את שלושת הצלעות הראשונות מאשר את יתר

עמוד 16

הצלעות. פרופ' היס לא ויתר והשיב תשובה מתפתלת כי אינו יכול להניח שמדובר באדם בריא כי המנוח היה חולה (שם, ש' 26). רק בהמשך, משנחקר לקרן פינה, נאות לאשר כי אכן קשה יותר לשבור את הצלעות הראשונות מאשר את יתר הצלעות (שם, ש' 28). ההתפתלות בתשובותיו בעניין זה אף היא מדגימה את המגמתיות של עדותו.

36.7 בהתייחס לנסיבות בהן נגרמה החבלה של שבירת הצלעות, אישר פרופ' היס כי מדובר בשברים שיכלו להיגרם עד 48 שעות לפני מועד הפטירה. יחד עם זאת, ראה להוסיף כי אין בידו לקבוע באם מדובר בשברים שנגרמו יחדיו או כל אחד לחוד. עוד הוסיף "לא מצאתי באף אחד מסימני החבלה בבית החזה תבנית המצביעה על מכה" (עמ' 59 ש' 29 לפרוטוקול). בהמשך אף ראה להוסיף כי בהעדר סימן ייחודי בגוף "החבלה מתיישבת עם נפילה" (עמ' 69 ש' 19 לפרוטוקול). דברים אלה נועדו לסייע לנאשם לבסס טענתו כי המנוח הגיע לביתו כשחלק מצלעותיו היו כבר שבורות וכי השברים אינם מתיישבים עם המסקנה כי נגרמו ממעשה תקיפה, שכן לא נמצאו סימני חבלה המעידים על מכה. אלא שבהמשך חקירתו נאלץ פרופ' היס להודות כי לא כל מכת אגרוף או מכה רגילה מטביעה סימן (עמ' 69 ש' 26 לפרוטוקול).

בהקשר זה אני רואה להעיר כי אף לפי גרסת הנאשם, נפל המנוח בדירתו, לכל היותר פעם אחת. הואיל וקבעתי כממצא כי השברים בצלעות נגרמו במהלך שהייתו של המנוח בדירת הנאשם, ברי כי אותם שברים לא נגרמו מאותה נפילה בודדת. אפשר וחלקם של השברים, כמו גם חלק מהחבלות בגופו של המנוח, נגרמו כתוצאה מנפילתו במהלך תקיפתו בידי הנאשם. מריחות הדם על הקיר מעידות על מאבק מצד המנוח וניסיון לברוח מידי הנאשם. בהחלט ייתכן כי במהלך אותו מאבק מעד המנוח ונפל פעם אחת או יותר. אף המומחה מטעם המאשימה, ד"ר זייב, מאשר כי אין לשלול שחלק מהחבלות נגרמו כתוצאה מנפילת המנוח. אלא שלכך אין כל השפעה על מידת אשמו של הנאשם. ככל שנפל המנוח במהלך מאבקו בנאשם או תוך כדי ניסיונו למלט נפשו מידיו, עדיין רובצת על הנאשם האחריות לנזקים ולחבלות שנגרמו למנוח בגין כך ואין בכך לפטור אותו מאשמה.

36.8 על אף קביעתו של פרופ' היס כי הנזק משברים בצלעות אינו נגרם מהשבר עצמו אלא מסיבוכים, הן של דופן בית החזה והן של הריאות, הרי שבמהלך חקירתו הנגדית הוא נאלץ להודות כי אין ספק ששברים בצלעות גורמים להפרעה בנשימה (עמ' 59 ש' 21 לפרוטוקול ועמ' 68 ש' 4 לפרוטוקול), וגורמים גם להפרעה לתנועות הכלוב (עמ' 68 ש' 6 לפרוטוקול).

36.9 בהתייחס לנוזל הדמי שנמצא בחלל שבין הצדר הפנימי לבין הצדר החיצוני בריאה השמאלית של המנוח, ציין פרופ' היס כי על אף שמדובר בחריגה מהנורמה, הרי שלא מדובר בהפרעה שיש בה כדי לשבש את הנשימה, בשים לב לכך שמדובר בכמות קטנה של 250 מ"ל (עמ' 60 ש' 12 לפרוטוקול). לדבריו, "נקבע על סמך אלפי מקרים שכמות מתחת ל-350 מ"ל דם בחלל הצדר אינה משמעותית" (שם, ש' 25). אלא שבהמשך, נאלץ פרופ' היס לסייג את קביעתו באומרו "אני חושב ש-13 שברים בצלעות, כולל כמות קטנה של דם בחלל הצדר יש לו השפעה כלשהי, מינימלית ככל שתהיה" (עמ' 61 ש' 12 לפרוטוקול).

36.10 בחוות דעתו נ/2 קבע פרופ' היס כי מותו של המנוח נגרם משילוב של הרעלה חריפה של אלקוהול בכמות גבוהה עם מחלת לב כלילית קשה ותוצאות של שברים בצלעות. הקביעה בנוגע למחלת הלב ממנה

סבל המנוח מתבססת על חוות דעתו של ד"ר זייצב (ת/36) אשר קבע כי אצל המנוח התגלו שינויים חולניים בלב שאינם שינויים חריפים. מדובר בממצאים שהיו קיימים זמן לא מועט לפני המוות והתפתחותם היתה ארוכה. נקבע כי יחד עם זאת הטרשת הקשה בעורקים הכליליים של הלב יכולה לגרום לאירוע לבבי חריף כגון אוטם או הפרעות קצב לב, שלא ניתן לראותם באנטומיה המיקרוסקופית של הלב בשלבים הראשונים להתרחשותם. הימצאות צלקות בשריר הלב מלמדת, כך נאמר, כי ההיצרות בעורקים הכליליים כבר נתנה את אותותיה בעבר וליבו של המנוח סבל מהפרעה איסכמית קשה (הפרעה בזרימת הדם במעבר החמצן לרקמה). ד"ר זייצב ציין כי לא ניתן להעריך את מידת התרומה של מחלת הלב למותו של המנוח.

אלא שהסתמכותו של פרופ' היס על קביעה זו אין בה כדי לסייע לנאשם. מן הראיות שהוצגו בפני עולה בבירור המסקנה כי המנוח לא סבל מאירוע לבבי בהיותו בדירת הנאשם עובר להכאתו. נהפוך הוא, עד אז הוא בילה עמו והשניים שתו, אכלו, צחקו והאזינו למוזיקה יחדיו. אירוע לבבי, ככל שהתרחש, קרה במהלך מעשה התקיפה או בסמוך לאחריו. בכך אין כדי להפחית מאשמתו של הנאשם למות המנוח. נקבע כי בעבירה זו, כמו בכל עבירה תוצאתית, יש להצביע על קיומו של קשר סיבתי עובדתי ומשפטי בין מעשיו של הנאשם לבין התוצאה הקטלנית (ראו למשל ע"פ 5656/11 **שולמן נ' מ"י** (5.8.2012), ע"פ 341/82 **בלקר נ' מ"י**, פ"ד מא(1), 45 (1986)). בפסיקה נקבע כי "הדרישה לקשר סיבתי עובדתי משמעה כי התנהגותו של הנאשם שימשה סיבה מהותית והכרחית, מנקודת ראות פיזית - אובייקטיבית, להתרחשות התוצאה. על התביעה להוכיח כי התנהגותו של הנאשם היוותה סיבה, בלעדית, אין, למות הקרבן, הגם שהתנהגות זו אינה חייבת להיות הסיבה היחידה והתכופה להתרחשות המוות. עם זאת, על אותה התנהגות להיות בעלת תרומה הכרחית להתרחשות התוצאה הקטלנית כפי שארעה בפועל" (ע"פ 7000/10 **אלפידל נ' מ"י** (25.10.2012)). עוד נקבע כי "התנהגותו של הנאשם אינה חייבת להיות הסיבה היחידה והתכופה להתרחשות המוות, אולם עליה להיות בעלת תרומה הכרחית להתרחשות התוצאה הקטלנית" (ע"פ 9723/03 הנ"ל). יתר על כן, פסיקתו של בית המשפט הכירה לא אחת באפשרות קיומו של קשר סיבתי עובדתי גם מקום בו התוצאה הקטלנית נגרמה בריחוק זמנים ביחס למועד נקיטת האלימות על ידי הנאשם, אף כאשר סיבת המוות הישירה לא היתה אותה אלימות שננקטה כנגד הקרבן כסיבה יחידה העומדת לבדה (ראו ע"פ 6294/11 **פלוני נ' מ"י** (20.2.2014) והפסיקה המובאת שם).

מילים אחרות, גם אם התרחש אירוע לבבי שגרם למותו של המנוח, הרי שאותו אירוע התרחש בזיקה לאליומות שנקט נגדו הנאשם ואין כל מקום לנתק אותה אלימות מהתוצאה הקטלנית.

היסוד הנפשי

37. המחשבה הפלילית הנדרשת בעבירת ההריגה מוגדרת בסעיף 20(א) לחוק העונשין, הקובע אותה כ"מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות ולאפשרות הגרימה לתוצאות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה". לעניין תוצאות המעשה, צריך שיתקיים הלך נפש של "פזיזות" העשוי לבוא לידי ביטוי בין ב"אדישות", קרי "שיוויון נפש לאפשרות גרימת התוצאות האמורות" ובין בדרך של "קלות דעת" היינו "נטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען" (ראו ע"פ 4230/99 **אבו גאנם נ' מ"י**, פ"ד נו(1), 34 (2001)).

בהתייחס לטיבה של המודעות הנדרשת נקבע בע"פ 4351/00 **מ"י נ' אבו אלהוא, פ"ד נה(3)**, 327

(2001) כ:י

"הדעה השלטת כיום בפסקתנו הינה כי במסגרת עבירת ההריגה, אין להסתפק בהוכחת מודעות מצד הנאשם לאפשרות של גרימת חבלה גופנית ממשית, ויש להוכיח כי הנאשם היה מודע לאפשרות של גרימת המוות, היא התוצאה הכלולה בהגדרת העבירה".

בהמשך פסק הדין הנ"ל נקבע כי לצורך הוכחת היסוד הנפשי, רשאי בית המשפט לעשות שימוש בחזקות ראייתיות ועובדתיות המשקפות את ניסיון החיים והשכל הישר "כאשר אדם מתנהג התנהגות פוגענית מן הסוג שיש בו באופן אובייקטיבי כדי לגרום למות קרבתו - תוך שהוא מודע לכל היסודות המהווים את הרכיב העובדתי של העבירה - רשאים אנו להניח, בהעדר ראיה לסתור, כי היה מודע גם לתוצאה הקטלנית" (ע"פ 4351/00 הנ"ל, עמ' 334).

38. התנהגותו הברוטלית והאלימה של הנאשם בעניינו, מלמדת כי היה ער לאפשרות שמעשיו יגרמו לתוצאה הקטלנית וכי הוא פעל מתוך אדישות לאפשרות זו. הנאשם היכה באכזריות את המנוח, אדם מבוגר שסבל מבעיות רפואיות, שהנאשם היה מודע להן ואף הדגיש בהודעותיו את חולשתו ואזלת ידו של המנוח. זאת עשה, בין היתר, אגב שימוש בפטיש ועל ידי הכאת המנוח בכל חלקי גופו לרבות ראשו, פניו ובית החזה. הנאשם, שהעיד על עצמו כאדם ספורטאי, צעיר בהרבה מהמנוח, היה מודע גם לפערי הכוחות בין השניים. בנסיבות, אין ספק שהחבלות הקשות שחבל הנאשם במנוח מובילות למסקנה, בהעדר ראיה לסתור, כי הלה היה מודע לתוצאתם הקטלנית של המעשים. יפים לענין זה דברי ביהמ"ש בע"פ 1196/99 **ממדוב נ' מ"י**, פ"ד (נה1), 700, בקובעו "חזקה על אדם המפעיל אלימות קשה על אזור רגיש בגופו של אדם אחר, שהוא מודע לסכנה הנשקפת לחיי קרבן האלימות...סכנה זו אינה צריכה להיות ודאית או קרובה לודאית ודי בכך שהיא אחת האפשרויות הצפויות כתוצאה של האלימות".

39. חיזוק למסקנה כי הנאשם היה מודע לאפשרות כי האלימות בה נקט תגרום למותו של המנוח, ניתן למצוא בהתבטאויותיו שלו עצמו סמוך למעצרו. כך עולה מתמליל המשל"ט (ת/33א) בו תועד הנאשם אומר למוקדנית המשטרה "כנראה שהרגתי מישהו". במהלך ההובלה וההצבעה נתבקש הנאשם להראות לחוקרים מה עשה למנוח ובתגובה השיב בשאלה "איך הרגתי אותו" (עמ' 3 שורה 19 לתמליל ת/28ג'). בחקירתו הראשונה מייד עם מעצרו, נשאל הנאשם על סימני האלימות הקשה הנראים בכל חלקי גופו של המנוח והשיב ביטוי "אני הרבצתי לו" (שורה 56 בת/1). תשובה קצרה וישירה זו מעידה יותר מכל כי החבלות שתועדו אצל המנוח נגרמו כתוצאה ממעשה התקיפה האכזרי של הנאשם. כל ההתפלפלות בנוגע לכך שחלק מאותן חבלות היו עוד קודם או כי נגרמו כתוצאה מנפילת המנוח עקב שכרותו, נולדה בשלב מאוחר יותר והועלתה באופן מגמתי לצורך הרחקתו של הנאשם מגרימת מותו של המנוח.

סוף דבר

40. על יסוד מקבץ הנימוקים שמניתי לעיל אני קובע כי הוכח שהנאשם היכה את המנוח באכזריות וגרם לו שברים בצלעות כמו גם לחבלות קשות בחלקים שונים בגופו. כמו כן, הוכח קשר סיבתי עובדתי-משפטי בין אותן חבלות לבין מותו של המנוח. בנוסף, התקיים אצל הנאשם היסוד הנפשי הדרוש להרשעתו בעבירת

ההריגה שיוחסה לו.

לפיכך, אני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירת ההריגה המיוחסת לו בכתב האישום, וזאת על פי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

ניתנה היום, ט"ו שבט תשע"ה, 04 פברואר 2015, במעמד הצדדים.